

Socialutskottets betänkande 2020/21:SoU22

Lag om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till lag om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar, lag om ändring i patientskadelagen, lag om ändring i patientdatalagen och lag om ändring i patientsäkerhetslagen.

Regeringens förslag innebär att det införs kompetenskrav för den som utför behandlingarna. Den som har legitimation som läkare eller tandläkare med adekvat specialistkompetens ska få utföra estetiska kirurgiska ingrepp. Den som har legitimation som läkare, tandläkare eller sjuksköterska ska få utföra estetiska injektionsbehandlingar. När estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar utförs ska patientskadelagen, patientdatalagen och patientsäkerhetslagen samt vissa bestämmelser i hälso- och sjukvårdslagen tillämpas. Regeringen föreslår även krav på information till den enskilde, betänketid och samtycke samt åldersgräns på 18 år för att få genomgå behandlingar och ingrepp som omfattas av lagen. Inspektionen för vård och omsorg ska vara ansvarig tillsynsmyndighet.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

I betänkandet finns sex reservationer (SD, C, L).

Den nya lagen och lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2021.

Behandlade förslag

Proposition 2020/21:57 Lag om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar.

Sex yrkanden i följdmotioner.

Åtta yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2020/21.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Utskottets överväganden.....	6
Inledning.....	6
Regeringens lagförslag	6
Kompetenskrav.....	8
Konsumentskydd	10
Kvalitetsregister.....	12
Ekonomiskt ansvar	13
Övriga motioner om estetiska behandlingar	14
Reservationer	15
1. Kompetenskrav, punkt 2 (SD)	15
2. Kompetenskrav, punkt 2 (C)	15
3. Konsumentskydd, punkt 3 (SD)	16
4. Konsumentskydd, punkt 3 (C).....	16
5. Kvalitetsregister, punkt 4 (C)	17
6. Ekonomiskt ansvar, punkt 5 (L)	17
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	18
Propositionen	18
Följdmotionerna	18
Motioner från allmänna motionstiden 2020/21	19
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	21

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Regeringens lagförslag

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar,
 2. lag om ändring i patientskadlagen (1996:799),
 3. lag om ändring i patientdatalagen (2008:355),
 4. lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659).
- Därmed bifaller riksdagen proposition 2020/21:57 punkterna 1–4.

2. Kompetenskrav

Riksdagen avslår motionerna

- 2020/21:3822 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 1 och
2020/21:3829 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 3.

Reservation 1 (SD)

Reservation 2 (C)

3. Konsumentskydd

Riksdagen avslår motionerna

- 2020/21:3822 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 2 och
2020/21:3829 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 1.

Reservation 3 (SD)

Reservation 4 (C)

4. Kvalitetsregister

Riksdagen avslår motion

- 2020/21:3829 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 2.

Reservation 5 (C)

5. Ekonomiskt ansvar

Riksdagen avslår motion

- 2020/21:3806 av Lina Nordquist m.fl. (L).

Reservation 6 (L)

6. Övriga motioner om estetiska behandlingar

Riksdagen avslår motionerna

- 2020/21:1330 av Lotta Olsson (M),
2020/21:2336 av Boriana Åberg (M) yrkandena 1–3,
2020/21:2953 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 26,
2020/21:3366 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 14 och
2020/21:3611 av Cecilia Widegren (M) yrkandena 1 och 2.

Stockholm den 22 april 2021

På socialutskottets vägnar

Acko Ankarberg Johansson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Acko Ankarberg Johansson (KD), Kristina Nilsson (S), Camilla Waltersson Grönvall (M), Ann-Christin Ahlberg (S), Johan Hultberg (M), Per Ramhorn (SD), Mikael Dahlqvist (S), Sofia Nilsson (C), Karin Rågsjö (V), Dag Larsson (S), Lina Nordquist (L), Christina Östberg (SD), Nicklas Attefjord (MP), Pia Steensland (KD), Mats Wiking (S), Ulrika Jörgensen (M) och Clara Aranda (SD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2020/21:57 Lag om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar. Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2. Lagförslagen har granskats av Lagrådet.

I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen.

Med anledning av propositionen har tre motioner väckts. I betänkandet behandlar utskottet även åtta yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2020/21. Förslagen i motionerna finns i bilaga 1.

Utskottet har tagit emot en skrivelse i ärendet.

Utskottets överväganden

Inledning

Betänkandet är disponerat så att utskottet inleder med att behandla regeringens lagförslag. Därefter behandlar utskottet motioner som innehåller förslag på tillkännagivanden till regeringen.

Regeringens lagförslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar, lag om ändring i patientskadelagen, lag om ändring i patientdatalagen och lag om ändring i patientsäkerhetslagen.

Propositionen

Eстетiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar

Regeringen föreslår att det ska införas en ny lag för att stärka skyddet för den enskildes liv och hälsa vid estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar. Relevant patientskyddslagstiftning ska göras tillämplig på de behandlingar som omfattas av lagen.

Den nya lagen ska enligt regeringen tillämpas på ingrepp och injektionsbehandlingar som görs i syfte att förändra eller bevara utseendet på en människa och som utförs inom en yrkesmässig verksamhet. De kirurgiska ingrepp och injektionsbehandlingar som omfattas av lagen ska benämnas estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar.

Sådana ingrepp och injektionsbehandlingar som görs för att medicinskt förebygga, utreda och behandla sjukdomar och skador (jfr. 2 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen [2017:30]) ska inte omfattas av lagen. Inte heller sådana ingrepp och injektionsbehandlingar som omfattas av tandvårdslagen (1985:125) eller som görs i syfte att förändra och bevara utseendet i munhålan ska omfattas av den föreslagna lagen.

Regeringen föreslår vidare att det i lagen införs ett bemyndigande om att regeringen ska få meddela föreskrifter om att vissa injektionsbehandlingar, som inte är undantagna från lagens tillämpningsområde av annat skäl, ska undantas från den föreslagna lagens tillämpningsområde.

Kompetenskrav

Regeringen föreslår att estetiska kirurgiska ingrepp ska få utföras av legitimerade läkare eller legitimerade tandläkare som har en specialistkompetens som är adekvat för ingreppet. Kravet på att läkarens respektive tandläkarens specialistkompetens ska vara adekvat innebär enligt regeringen sammanfattningsvis att det ska finnas en koppling mellan kompetens och ingrepp. Estetiska injektionsbehandlingar ska få utföras av den som har legitimation som läkare, tandläkare eller sjuksköterska.

Åldersgräns

Enligt regeringens förslag ska estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar inte få utföras på någon som inte har fyllt 18 år. Den som utför ingreppet eller behandlingen ska förvissa sig om att den som avser att genomgå åtgärden har fyllt 18 år.

Informationsplikt

Regeringen föreslår vidare att det ska införas en informationsplikt som innebär att den som avser att genomgå ett estetiskt kirurgiskt ingrepp eller en estetisk injektionsbehandling både muntligen och skriftligen ska upplysas om åtgärdens innebörd och dess väsentliga risker och följder samt ges annan relevant information. Den som utför ingreppet eller behandlingen ansvarar för att informationen lämnas och ska så långt som möjligt försäkra sig om att mottagaren har förstått innehållet i och betydelsen av den lämnade informationen. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om vilken information som ska lämnas.

Samtycke och betänketid

Enligt regeringens förslag ska det införas krav på samtycke från den enskilde för att ett estetiskt kirurgiskt ingrepp eller en estetisk injektionsbehandling ska få utföras. Ett ingrepp eller en behandling får utföras först efter att en viss betänketid har gått från det att information om åtgärden har tagits emot. Vidare ska samtycke till åtgärden få ges först efter att betänketiden har gått ut. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om hur lång betänketiden ska vara och i vilka fall det inte behövs någon betänketid.

Patientförsäkring enligt patientskadelagen

Regeringen föreslår även att patientskadelagen ska gälla när estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar utförs.

Tillsyn

Regeringen föreslår att Inspektionen för vård och omsorg (IVO) ska vara ansvarig tillsynsmyndighet för verksamheter som omfattas av den föreslagna lagen.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts någon motion som går emot att riksdagen nu antar regeringens lagförslag. Utskottet anser att riksdagen av de skäl som anges i propositionen bör anta regeringens lagförslag.

Kompetenskrav

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om kompetenskrav.
Jämför reservation 1 (SD) och 2 (C).

Propositionen

Som tidigare framgått föreslår regeringen att estetiska kirurgiska ingrepp ska få utföras av legitimerade läkare eller legitimerade tandläkare som har en specialistkompetens som är adekvat för ingreppet. Estetiska injektionsbehandlingar ska få utföras av den som har legitimation som läkare, tandläkare eller sjuksköterska. Regeringen bedömer för närvarande att annan hälso- och sjukvårdspersonal inte genom sin yrkesutbildning har den kompetens som krävs för att självständigt utföra injektionsbehandlingar som omfattas av lagens tillämpningsområde. För att säkra patientsäkerheten när det gäller estetiska behandlingar bör kompetenskraven enligt regeringen utgå från den formella behörighet som tillkommer de legitimationsyrken som anges i lagen.

Regeringen anser inte att det vore ändamålsenligt att i en gemensam reglering inbegripa behandlingar som kräver medicinsk kompetens och behandlingar som kan utföras av andra yrkesgrupper, t.ex. hudterapeuter.

Enligt regeringen innebär den föreslagna lagen med kompetenskrav att Sverige får en reglering som i högre grad än vad som råder i dag överensstämmer med de bestämmelser som finns i den europeiska standarden för estetiska medicinska tjänster (SS-EN 16844:2017+A2:2019). Den europeiska standarden består enligt regeringen av gemensamt framtagna riktlinjer som är frivilliga att tillämpa för aktörer som är verksamma inom skönhetsbranschen. Standarden innehåller bestämmelser om en rad olika icke-kirurgiska behandlingar som fillers, laserbehandlingar, kemiska peeling-behandlingar m.m. Dessutom finns motsvarande standard för kirurgiska estetiska tjänster (SS-EN 16372:2014). Dessa två standarder ger anvisningar om en viss kvalitetsnivå för estetiska tjänster, men ersätter inte i något hänseende nationella regelverk på området. Den föreslagna lagen om estetiska

kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar är enligt regeringen utformad framför allt utifrån det svenska hälso- och sjukvårdsregelverket, varför kraven i lagen inte helt överensstämmer med de nämnda standarderna. Lagen omfattar dessutom endast kirurgiska ingrepp och injektionsbehandlingar till skillnad från standarden för estetiska medicinska tjänster som innehåller flera kategorier av estetiska behandlingar.

Regeringen anför vidare att utgångspunkten självklart är att alla estetiska behandlingar bör utföras under betryggande omständigheter. Dock är regeringens bedömning att olika krav bör gälla i fråga om personalens kompetens och verksamheten som bedrivs beroende på vilka behandlingar som utförs. Eftersom kirurgiska ingrepp och injektionsbehandlingar är de estetiska behandlingar som Socialstyrelsen har bedömt som de mest riskfyllda och där behovet av medicinsk kompetens är störst, är det dessa behandlingar som omfattas av lagförslaget. Det kan emellertid enligt regeringen finnas skäl att se över vilka krav som bör ställas även för andra typer av estetiska behandlingar. Regeringen anser att utvecklingen vad gäller olika skönhetsbehandlingar bör följas och utesluter inte framtida regeländringar även för andra typer av skönhetsingrepp. Dock är det viktigt att eventuella krav på kompetens och krav på verksamheter som arbetar med skönhetsbehandlingar anpassas utifrån vilka behandlingar som utförs. Syftet bör emellertid alltid vara att genom uppställda krav uppnå en god och säker vård vid utförandet så att inte individens hälsa och liv äventyras.

Regeringen föreslår vidare att den ska få meddela föreskrifter om att även annan hälso- och sjukvårdspersonal ska få utföra vissa estetiska kirurgiska ingrepp och vissa estetiska injektionsbehandlingar samt under vilka förutsättningar det får göras. Enligt regeringen är den främsta anledningen för det föreslagna bemyndigandet att skapa viss flexibilitet i lagstiftningen och snabbare anpassning av reglerna i förhållande till eventuella förändringar i skönhetsbranschen eller utifrån behov av en mer nyanserad bedömning när det gäller specifika estetiska behandlingar. För att inte i onödan inskränka näringsfriheten är det enligt regeringen vidare motiverat att det finns en möjlighet att snabbare anpassa kompetenskraven genom att en förordning i stället för en lag ändras.

Motionerna

I kommittémotion 2020/21:3822 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen ska utreda möjligheten att stärka kompetenskraven för ytterligare estetiska behandlingar som kan innebära en risk. Motionärerna anför att lagförslaget inte omfattar exempelvis laserbehandlingar, mekanisk och kemisk peeling och icke-kirurgiska hårtransplantationer. Regeringen bör göra en bredare översyn av kompetenskraven för alla estetiska behandlingar som anses innebära en risk.

I kommittémotion 2020/21:3829 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen, i syfte att inte i onödan

begränsa näringsfriheten, med jämna mellanrum ska överväga behovet av att tillåta fler legitimationsyrken att utföra vissa estetiska injektionsbehandlingar.

Utskottets ställningstagande

I ett par motionsyrkanden efterfrågas stärkta kompetenskrav för ytterligare estetiska behandlingar som kan innebära en risk samt att regeringen ska överväga behovet av att tillåta fler legitimationsyrken att utföra vissa estetiska injektionsbehandlingar. Utskottet noterar att den föreslagna lagen är utformad framför allt utifrån det svenska hälso- och sjukvårdsregelverket och att kraven i lagen inte helt överensstämmer med de bestämmelser som finns i den europeiska standarden för estetiska medicinska tjänster (SS-EN 16844:2017+A2:2019), vilken innehåller flera kategorier av estetiska behandlingar. Utskottet noterar vidare att regeringen inte utesluter framtida regelförändringar också för andra typer av skönhetsingrepp än de som nu omfattas av lagförslaget. Slutligen noterar utskottet även det föreslagna bemyndigandet för regeringen att få meddela föreskrifter om att även annan legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal än de som anges i den föreslagna lagen ska få utföra vissa kirurgiska ingrepp och vissa estetiska injektionsbehandlingar samt att ange under vilka förutsättningar de får göras. Motionerna 2020/21:3822 (SD) yrkande 1 och 2020/21:3829 (C) yrkande 3 bör avslås.

Konsumentskydd

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om konsumentskydd.

Jämför reservation 3 (SD) och 4 (C).

Propositionen

Regeringen föreslår att patientskadelagen ska gälla när estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar utförs. I det fall resultatet efter ett estetiskt kirurgiskt ingrepp eller en estetisk injektionsbehandling inte blivit det som den enskilde förväntat sig anser regeringen att det centrala vid bedömningen av om det är en ersättningsgill skada ska vara om den estetiska avvikelserna är sådan att den kan betecknas som en personskada. Vad som objektivt sett kan konstateras bör således enligt regeringen vara avgörande.

Som framgått tidigare anser regeringen att det inte vore ändamålsenligt att i en gemensam reglering inbegripa behandlingar som kräver medicinsk kompetens och behandlingar som kan utföras av andra yrkesgrupper, t.ex. hudterapeuter, och att olika krav bör gälla i fråga om personalens kompetens och verksamheten som bedrivs beroende på vilka behandlingar som utförs. Det har även tidigare nämnts att det enligt regeringen kan finnas skäl att se över

vilka krav som bör ställas även för andra typer av estetiska behandlingar än kirurgiska ingrepp och injektionsbehandlingar. Regeringen anser vidare att utvecklingen vad gäller olika skönhetsbehandlingar bör följas och utesluter inte framtida regeländringar även för andra typer av skönhetsingrepp.

Motionerna

I kommittémotion 2020/21:3822 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen ska återkomma med förslag som innebär att lagförslaget också ska innehålla konsumentskydd för samtliga estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar. Motionärerna anför att det finns ett gränsland mellan skada och missnöje med utförd behandling, vilket kan vara helt eller delvis permanent och som inte kan förbises. Enligt motionärerna saknas det konsumentpolitiska åtgärder med syftet att klargöra vad som händer i de fall någon vill reklamera ett ingrepp eller en behandling.

I kommittémotion 2020/21:3829 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen ska återkomma med förslag om hur konsumentskyddet kan stärkas vid vanliga kroppsbehandlingar som inte omfattas av den föreslagna lagen. Motionärerna anför att bristerna i konsumentskyddet vid estetiska behandlingar är stort och behöver förstärkas i de fall tjänsterna inte är fackmannamässigt utförda och inte ger det resultat som konsumenten rimligen kunnat vänta sig, oavsett om behandlingen leder till patientskada eller inte.

Utskottets ställningstagande

Några motionsyrkanden tar upp frågan om konsumentskydd i samband med behandlingar som inte ger det resultat som konsumenten kunnat vänta sig och för behandlingar som inte omfattas av den föreslagna lagstiftningen. Utskottet delar regeringens bedömning att det centrala vid bedömningen av om det är fråga om en ersättningsgill skada ska vara om den estetiska avvikelserna är sådan att den kan betecknas som en personskada. Vad som objektivt sett kan konstateras bör således enligt utskottet vara avgörande. Utskottet noterar att regeringen anser att utvecklingen vad gäller olika skönhetsbehandlingar bör följas och att regeringen inte utesluter framtida regeländringar även för andra typer av skönhetsingrepp än de som nu omfattas av lagförslaget. Motionerna 2020/21:3822 yrkande 2 och 2020/21:3829 (C) yrkande 1 bör avslås.

Kvalitetsregister

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om kvalitetsregister.
Jämför reservation 5 (C).

Propositionen

Regeringen anser att rapportering till nationella kvalitetsregister är av stor vikt för att kunna följa utvecklingen i vården. Kvalitetsregistren är en central källa för att höja kvaliteten i hälso- och sjukvården och bidrar därmed enligt regeringen till ökad patientsäkerhet. Registreringen i kvalitetsregister är frivillig, till skillnad från Socialstyrelsens hälsodataregister där rapporteringen är obligatorisk och lagreglerad. Det är också frivilligt för patienten att medverka i ett kvalitetsregister. Regeringen anser att det är viktigt att verksamheter som utför estetiska behandlingar rapporterar in till befintliga nationella kvalitetsregister. Frågan om att göra rapporteringen obligatorisk för enbart estetiska verksamheter har dock inte enligt regeringen beaktats i promemorian som ligger till grund för lagförslaget och det saknas därmed enligt regeringen beredningsunderlag för detta. Regeringen bedömer att en skyldighet att rapportera till kvalitetsregistren för närvarande inte bör införas i den föreslagna lagen. Rapporteringen bör vara frivillig som för övriga verksamheter inom hälso- och sjukvården.

Motionen

I kommittémotion 2020/21:3829 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att göra rapportering till kvalitetsregister obligatoriskt för de verksamheter som omfattas av den föreslagna lagen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet, som noterar att frågan om att göra rapportering till kvalitetsregister obligatorisk för enbart estetiska verksamheter inte beaktats i promemorian som ligger till grund för lagförslaget, delar regeringens bedömning att rapporteringen till kvalitetsregister för estetiska verksamheter bör vara frivillig liksom den är för övriga verksamheter inom hälso- och sjukvården. Motion 2020/21:3829 (C) yrkande 2 bör avslås.

Ekonomiskt ansvar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om ekonomiskt ansvar.
Jämför reservation 6 (L).

Propositionen

När det gäller huruvida de privata aktörerna bör ta ett större ekonomiskt ansvar för vård och behandlingar vid eventuella komplikationer, t.ex. genom att ha en försäkring som täcker kostnader som uppstår i den offentliga vården, bedömer regeringen att detta är oförenligt med hur det svenska hälso- och sjukvårdssystemet är utformat. En sådan skyldighet skulle enligt regeringens mening strida mot fundamentala principer i den svenska hälso- och sjukvården om en god vård på lika villkor och att hälso- och sjukvård ska vara ett offentligt ansvar gemensamt finansierat av landets invånare. Den solidariska finansieringen av kostnaderna i hälso- och sjukvården skapar ett grundskydd och därmed trygghet för befolkningen som innebär att alla kan garanteras god vård till en låg avgift och på lika villkor som alla andra. I det avseendet innebär den nya lagen ingen förändring av regionernas ansvar att erbjuda hälso- och sjukvård i det fall det finns ett vårdbehov, oavsett hur detta vårdbehov uppstår. Det skulle enligt regeringen vara oförenligt med de etiska och socialpolitiska utgångspunkterna i det svenska hälso- och sjukvårdssystemet att introducera en ny finansieringslösning i den offentligt finansierade vården för de skador som kräver vård till följd av självvalda estetiska ingrepp som har utförts av privata aktörer. Regeringen anser därför att frågan inte behöver behandlas vidare.

Motionen

I kommittémotion 2020/21:3806 av Lina Nordquist m.fl. (L) föreslås ett tillkännagivande om att utreda förutsättningarna för ekonomiskt ansvar för undvikbara vårdskador till följd av ett vårdslöst kirurgiskt ingrepp eller en estetisk injektionsbehandling. Motionärerna anför att det finns skäl att pröva frågan om behovet av exempelvis någon form av obligatorisk ansvarsförsäkring.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen av de skäl som regeringen anger i propositionen inte bör ställa sig bakom vad som anförts i motion 2020/21:3806 (L). Motionen bör avslås.

Övriga motioner om estetiska behandlingar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett antal övriga motionsyrkanden om estetiska behandlingar.

Motionerna

I partimotion 2020/21:3366 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 14 föreslås ett tillkännagivande om tillsyn av estetiska kroppsbehandlingar.

I motion 2020/21:1330 av Lotta Olsson (M) föreslås ett tillkännagivande om att en kvalitetssäkring behöver genomföras av skönhetsingrepp.

I motion 2020/21:2336 av Boriana Åberg (M) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att skyndsamt se till att samma krav ställs på dem som utför kirurgiska ingrepp och injektioner i estetiskt syfte som på dem som utför andra hälso- och sjukvårdsbehandlingar. I yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att införa krav på att kirurgiska ingrepp och injektioner som görs i estetiskt syfte ska utföras av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal. I yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att den som utför kirurgiska ingrepp och injektioner i estetiskt syfte ska vara skyldig att informera om behandlingens risker för komplikationer och biverkningar.

I motion 2020/21:3611 av Cecilia Widegren (M) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att skyndsamt vidta åtgärder för att säkerställa att brukare och utförare kan känna sig trygga och verka i en miljö präglad av rättssäkerhet såväl som etisk och medicinsk säkerhet. I yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande att skyndsamt verka för större medicinskt ansvar för den som verkar inom skönhetsbranschen och utför skönhetsbehandlingar och ingrepp.

I kommittémotion 2020/21:2953 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 26 föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheten att ge röntgen-sjuksköterskor rätt att genomföra estetiska injektionsbehandlingar.

Utskottets ställningstagande

Det som efterfrågas i ett antal motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2020/21 får anses som i vart fall delvis tillgodosett genom den föreslagna lagstiftningen. Motionerna 2020/21:1330 (M), 2020/21:2336 (M) yrkandena 1–3, 2020/21:2953 (C) yrkande 26, 2020/21:3366 (M) yrkande 14 och 2020/21:3611 (M) yrkandena 1 och 2 bör avslås.

Reservationer

1. Kompetenskrav, punkt 2 (SD)

av Per Ramhorn (SD), Christina Östberg (SD) och Clara Aranda (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:3822 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 1 och
avslår motion
2020/21:3829 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 3.

Ställningstagande

Vi anser att det är bra att införa de föreslagna kompetenskraven. Emellertid borde det enligt vår mening finnas krav på kompetens för fler riskfyllda estetiska behandlingar. I förslaget ingår exempelvis inte laserbehandlingar, mekanisk och kemisk peeling och icke-kirurgiska hårtransplantationer. Vi anser att regeringen bör göra en bredare översyn av kompetenskraven för alla estetiska behandlingar som kan anses innebära en risk.

2. Kompetenskrav, punkt 2 (C)

av Sofia Nilsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:3829 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 3 och
avslår motion
2020/21:3822 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 1.

Ställningstagande

Jag välkomnar den föreslagna lagregleringen men anser att regeringen bör överväga behovet av att tillåta fler legitimationsyrken att utföra vissa estetiska injektionsbehandlingar för att inte i onödan begränsa näringsfriheten.

3. Konsumentskydd, punkt 3 (SD)

av Per Ramhorn (SD), Christina Östberg (SD) och Clara Aranda (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3822 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 2 och

avslår motion

2020/21:3829 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 1.

Ställningstagande

Vi anser att det finns ett gränsland mellan en skada och ett missnöje efter en utförd behandling som kan bli helt eller delvis permanent. Regeringen bör därför återkomma med ett lagförslag som innehåller ett konsumentskydd för alla estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar och som klargör hur den enskilde kan reklamera ett ingrepp eller en behandling.

4. Konsumentskydd, punkt 3 (C)

av Sofia Nilsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3829 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 1 och

avslår motion

2020/21:3822 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 2.

Ställningstagande

Jag anser att konsumentskyddet bör stärkas vid kroppsbehandlingar som inte omfattas av den föreslagna lagen. Detta skydd bör omfatta de fall då estetiska behandlingar inte är fackmannamässigt utförda och inte ger det resultat som konsumenten rimligen kunnat vänta sig. Regeringen bör återkomma med ett sådant förslag.

5. Kvalitetsregister, punkt 4 (C)

av Sofia Nilsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:3829 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 2.

Ställningstagande

Jag anser att rapporteringen till kvalitetsregister ska vara obligatorisk för de verksamheter som omfattas av den föreslagna lagen. Regeringen bör återkomma med ett sådant förslag.

6. Ekonomiskt ansvar, punkt 5 (L)

av Lina Nordquist (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:3806 av Lina Nordquist m.fl. (L).

Ställningstagande

Jag anser att regeringen bör låta utreda förutsättningarna för ekonomiskt ansvar för undvikbara vårdskador till följd av ett vårdslöst kirurgiskt ingrepp eller en estetisk injektionsbehandling. Det kan finnas skäl att pröva frågan om behovet av exempelvis någon form av obligatorisk ansvarsförsäkring för privata aktörer.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2020/21:57 Lag om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i patientskadelagen (1996:799).
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i patientdatalagen (2008:355).
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659).

Följdmotionerna

2020/21:3806 av Lina Nordquist m.fl. (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för ekonomiskt ansvar för undvikbara vårdskador till följd av ett vårdslöst estetiskt kirurgiskt ingrepp eller en estetisk injektionsbehandling och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3822 av Clara Aranda m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska utreda möjligheten till att stärka kompetenskraven för ytterligare estetiska behandlingar som kan innebära en risk och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med förslag som innebär att lagförslaget också ska innehålla konsumentskydd gällande samtliga estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3829 av Sofia Nilsson m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om hur konsumentskyddet kan stärkas vid vanliga kroppsbehandlingar som inte omfattas av lagen och tillkännager detta för regeringen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra rapportering till kvalitetsregister obligatoriskt för de verksamheter som omfattas av lagen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen, i syfte att inte i onödan begränsa näringsfriheten, med jämna mellanrum ska överväga behovet att tillåta fler legitimationsyrken att utföra vissa estetiska injektionsbehandlingar och tillkännager detta för regeringen.

Motioner från allmänna motionstiden 2020/21

2020/21:1330 av Lotta Olsson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en kvalitetssäkring behöver genomföras vad avser skönhetsingrepp och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2336 av Boriana Åberg (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt tillse att samma krav ställs på dem som utför kirurgiska ingrepp och injektioner i estetiskt syfte som på dem som utför andra hälso- och sjukvårdsbehandlingar, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa krav på att kirurgiska ingrepp och injektioner som görs i estetiskt syfte ska utföras av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den som utför kirurgiska ingrepp och injektioner i estetiskt syfte ska vara skyldig att informera om behandlingens risker för komplikationer och biverkningar och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2953 av Sofia Nilsson m.fl. (C):

26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att ge röntgensjuksköterskor rätt att genomföra estetiska injektionsbehandlingar och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3366 av Ulf Kristersson m.fl. (M):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tillsyn av estetiska kroppsbehandlingar och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3611 av Cecilia Widegren (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt vidta åtgärder för att säkerställa att brukare och utförare kan känna sig trygga och verka i en miljö präglad av rättssäkerhet såväl som etisk och medicinsk säkerhet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt verka för större medicinskt ansvar för den som verkar inom skönhetsbranschen och utför skönhetsbehandlingar och ingrepp, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens syfte

1 § Syftet med denna lag är att stärka skyddet för den enskildes liv och hälsa vid estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar.

Lagens tillämpningsområde

2 § Bestämmelserna i denna lag tillämpas på kirurgiska ingrepp och injektionsbehandlingar som görs i syfte att förändra eller bevara utseendet på en människa och som utförs inom en yrkesmässig verksamhet.

Sådana kirurgiska ingrepp och injektionsbehandlingar som avses i första stycket benämns i denna lag *estetiska kirurgiska ingrepp* och *estetiska injektionsbehandlingar*.

Undantag från lagens tillämpningsområde

3 § Kirurgiska ingrepp och injektionsbehandlingar omfattas inte av denna lag om de

1. utgör hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30),
2. utgör tandvård enligt tandvårdslagen (1985:125), eller
3. görs i syfte att förändra eller bevara utseendet i munhålan.

4 § Regeringen får meddela föreskrifter om att vissa estetiska injektionsbehandlingar ska undantas från lagens tillämpningsområde.

Hälso- och sjukvårdslagen

5 § I fråga om verksamhet som omfattas av denna lag tillämpas följande bestämmelser i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30):

- 5 kap. 1 § 1–4 om att verksamheten ska bedrivas så att kraven på en god vård uppfylls,
- 5 kap. 2 § om att det ska finnas den personal, de lokaler och den utrustning som behövs för att god vård ska kunna ges, och
- 5 kap. 4 § om att kvaliteten i verksamheten systematiskt och fortlöpande ska utvecklas och säkras.

För sådan verksamhet ska också föreskrifter som har meddelats i anslutning till de bestämmelser i hälso- och sjukvårdslagen som anges i första stycket samt föreskrifter som har meddelats med stöd av 6 kap. 2 § 4 hälso- och sjukvårdslagen tillämpas.

Patientskadelagen, patientdatalagen och patientsäkerhetslagen

6 § När estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar utförs enligt denna lag gäller patientskadelagen (1996:799), patientdatalagen (2008:355) och patientsäkerhetslagen (2010:659).

Den som bedriver verksamhet enligt denna lag får inte ha direktåtkomst enligt 6 kap. 1 § patientdatalagen till personuppgifter om den enskilde som behandlas av en annan vårdgivare.

Verksamhetschef

7 § Där det bedrivs verksamhet som omfattas av denna lag ska det finnas någon som svarar för verksamheten (verksamhetschef).

Den som är verksamhetschef ska ha sådan kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens art och omfattning för att skydda människors hälsa mot skada eller olägenhet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om ansvar och uppgifter för verksamhetschefen.

Kompetenskrav på utförarna

8 § Estetiska kirurgiska ingrepp får utföras av den som är legitimerad läkare eller legitimerad tandläkare och har bevis om specialistkompetens inom en för ingreppet adekvat specialitet.

Estetiska injektionsbehandlingar får utföras av den som har legitimation som läkare, tandläkare eller sjuksköterska.

Regeringen får meddela föreskrifter om att även annan legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal får utföra vissa estetiska kirurgiska ingrepp och vissa estetiska injektionsbehandlingar samt under vilka förutsättningar det får göras.

Åldersgräns

9 § Estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar får inte utföras på någon som inte har fyllt 18 år.

Den som utför ingreppet eller behandlingen ska förvissa sig om att den som avser att genomgå åtgärden har fyllt 18 år.

Information till den enskilde

10 § Den som avser att genomgå ett estetiskt kirurgiskt ingrepp eller en estetisk injektionsbehandling ska både muntligen och skriftligen upplysas om åtgärdens innebörd, väsentliga risker och följder samt ges annan relevant information.

Den som utför ingreppet eller behandlingen ansvarar för att informationen ges och ska så långt som möjligt försäkra sig om att mottagaren har förstått innehållet i och betydelsen av den lämnade informationen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilken information som ska lämnas enligt första stycket.

Betänketid

11 § Ett estetiskt kirurgiskt ingrepp eller en estetisk injektionsbehandling får inte utföras innan en viss betänketid har förflutit från det att den som avser att genomgå ingreppet eller behandlingen har tagit emot information enligt 10 §.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur lång betänketiden ska vara och i vilka fall det inte behövs någon betänketid.

Samtycke

12 § Den som avser att genomgå ett estetiskt kirurgiskt ingrepp eller en estetisk injektionsbehandling ska lämna sitt samtycke till att ingreppet eller behandlingen får utföras. Samtycke får lämnas först efter att betänketiden enligt 11 § har gått ut.

Straffbestämmelser

13 § Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet

1. utför ett estetiskt kirurgiskt ingrepp eller en estetisk injektionsbehandling utan att uppfylla de kompetenskrav som gäller enligt 8 § första och andra styckena eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 8 § tredje stycket, eller

2. bryter mot förbudet i 9 § första stycket.

Om en gärning som avses i första stycket 1 är ringa, ska den inte medföra ansvar.

14 § Det ska inte dömas till ansvar enligt 13 § om gärningen är belagd med strängare straff i annan lag.

Tillsyn

15 § I 7 kap. patientsäkerhetslagen (2010:659) finns bestämmelser om att verksamhet som avser estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar samt dess personal står under tillsyn av Inspektionen för vård och omsorg.

I 10 kap. patientsäkerhetslagen finns bestämmelser om överklagande av beslut enligt den lagen.

Avgift

16 § Den som bedriver verksamhet enligt denna lag ska betala en årsavgift till Inspektionen för vård och omsorg för myndighetens tillsyn.

Regeringen får meddela föreskrifter om avgiftens storlek.

17 § Inspektionen för vård och omsorgs beslut om att ta ut avgift enligt 16 § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021.

2 Förslag till lag om ändring i patientskadelagen (1996:799)

Härigenom föreskrivs att 5 § patientskadelagen (1996:799) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

I denna lag avses med

hälso- och sjukvård: sådan verksamhet som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), tandvårdslagen (1985:125), lagen (2001:499) om omskärelse av pojkar, lagen (2018:744) om försäkringsmedicinska utredningar eller lagen (2019:1297) om koordineringsinsatser för sjukskrivna patienter, annan liknande medicinsk verksamhet samt verksamhet inom detaljhandeln med läkemedel, allt under förutsättning att det är fråga om verksamhet som utövas av personal som omfattas av 1 kap. patientsäkerhetslagen (2010:659),

hälso- och sjukvård: sådan verksamhet som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), tandvårdslagen (1985:125), lagen (2001:499) om omskärelse av pojkar, lagen (2018:744) om försäkringsmedicinska utredningar eller lagen (2019:1297) om koordineringsinsatser för sjukskrivna patienter, annan liknande medicinsk verksamhet samt verksamhet inom detaljhandeln med läkemedel *och sådan verksamhet som omfattas av lagen (2021:000) om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar*, allt under förutsättning att det är fråga om verksamhet som utövas av personal som omfattas av 1 kap. patient-säkerhetslagen (2010:659),

vårdgivare: statlig myndighet, region eller kommun i fråga om sådan hälso- och sjukvård som myndigheten, regionen eller kommunen har ansvar för (offentlig verksamhet) samt enskild som bedriver hälso- och sjukvård (privat vårdgivare).

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021.

¹ Senaste lydelse 2019:1298.

3 Förslag till lag om ändring i patientdatalagen (2008:355)

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 3 § och 6 kap. 1 § patientdatalagen (2008:355) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

1 kap.

3 §

I denna lag används följande uttryck med nedan angiven betydelse.

Uttryck	Betydelse
Hälso- och sjukvård	Verksamhet som avses i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), tandvårdslagen (1985:125), lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård, lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård, smittskyddslagen (2004:168), lagen (1972:119) om fastställande av könstillhörighet i vissa fall, lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m., lagen (2018:744) om försäkringsmedicinska utredningar, lagen (2019:1297) om koordineringsinsatser för sjukskrivna patienter samt den upphävda lagen (1944:133) om kastrering.
Journalhandling	Framställning i skrift eller bild samt upptagning som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas endast med tekniskt hjälpmedel och som upprättas eller inkommer i samband med vården av en patient och som innehåller uppgifter om patientens hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden eller om vidtagna eller planerade vårdåtgärder.
Patientjournal	En eller flera journalhandlingar som rör samma patient.
Sammanhållen journalföring	Ett elektroniskt system, som gör det möjligt för en vårdgivare att ge eller få direktåtkomst till personuppgifter hos en annan vårdgivare.
Vårdgivare	Statlig myndighet, region och kommun i fråga om sådan hälso- och sjukvård som myndigheten, regionen eller kommunen

har ansvar för (offentlig vårdgivare) samt annan juridisk person eller enskild näringsidkare som bedriver hälso- och sjukvård (privat vårdgivare).

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 §¹

I denna lag används följande uttryck med nedan angiven betydelse.

Uttryck	Betydelse
Hälso- och sjukvård	Verksamhet som avses i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), tandvårdslagen (1985:125), lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård, lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård, smittskyddslagen (2004:168), lagen (1972:119) om fastställande av könstillhörighet i vissa fall, lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m., lagen (2018:744) om försäkringsmedicinska utredningar, lagen (2019:1297) om koordineringsinsatser för sjukskrivna patienter, <i>lagen (2021:000) om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar</i> samt den upprävdade lagen (1944:133) om kastrering.
Journalhandling	Framställning i skrift eller bild samt upptagning som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas endast med tekniskt hjälpmedel och som upprättas eller inkommer i samband med vården av en patient och som innehåller uppgifter om patientens hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden eller om vidtagna eller planerade vårdåtgärder.
Patientjournal	En eller flera journalhandlingar som rör samma patient.
Sammanhållen journalföring	Ett elektroniskt system, som gör det möjligt för en vårdgivare att ge eller få direktåtkomst till personuppgifter hos en annan vårdgivare.

¹ Senaste lydelse 2019:1299.

Vårdgivare

Statlig myndighet, region och kommun i fråga om sådan hälso- och sjukvård som myndigheten, regionen eller kommunen har ansvar för (offentlig vårdgivare) samt annan juridisk person eller enskild näringsidkare som bedriver hälso- och sjukvård (privat vårdgivare).

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.
1 §²

En vårdgivare får, under de förutsättningar som anges i 2 §, ha direktåtkomst till personuppgifter som behandlas av andra vårdgivare för ändamål som anges i 2 kap. 4 § första stycket 1 och 2.

En vårdgivare får inte ha direktåtkomst till personuppgifter som behandlas av en annan vårdgivare i en utredning enligt lagen (2018:744) om försäkringsmedicinska utredningar. I den lagen finns särskilda bestämmelser om direktåtkomst vid sådana utredningar.

En vårdgivare får inte ha direktåtkomst till personuppgifter som behandlas av en annan vårdgivare i verksamhet som omfattas av lagen (2021:000) om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar. I den lagen finns särskilda bestämmelser om direktåtkomst vid sådan verksamhet.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021.

² Senaste lydelse 2018:747.

4 Förslag till lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659)

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 2 § patientsäkerhetslagen (2010:659) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §¹

Med hälso- och sjukvård avses i denna lag verksamhet som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), tandvårdslagen (1985:125), lagen (2001:499) om omskärelse av pojkar, lagen (2018:744) om försäkringsmedicinska utredningar, lagen (2019:1297) om koordineringsinsatser för sjuk-skrivna patienter samt verksamhet inom detaljhandel med läkemedel enligt lagen (2009:366) om handel med läkemedel.

Med hälso- och sjukvård avses i denna lag verksamhet som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), tandvårdslagen (1985:125), lagen (2001:499) om omskärelse av pojkar, lagen (2018:744) om försäkringsmedicinska utredningar, lagen (2019:1297) om koordineringsinsatser för sjuk-skrivna patienter, *lagen (2021:000) om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar* samt verksamhet inom detaljhandel med läkemedel enligt lagen (2009:366) om handel med läkemedel.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021.

2. Den som före ikraftträdandet bedriver verksamhet som efter den 30 juni 2021 omfattas av lagen (2021:000) om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar ska senast den 1 september 2021 göra en anmälan enligt 2 kap. 1 § denna lag.

3. Den som efter ikraftträdandet och före den 1 augusti 2021 påbörjar en verksamhet som omfattas av lagen (2021:000) om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar ska senast den 1 september 2021 göra en anmälan enligt 2 kap. 1 § denna lag.

¹ Senaste lydelse 2019:1300.